

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیه السلام

www.ghaemiyeh.com
www.ghaemiyeh.org
www.ghaemiyeh.net
www.ghaemiyeh.ir

عقیدت و تربیت و اخلاق

سید محمود علی احمد میر و ماسدی

عقیدت و تربیت و اخلاق

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عقیده، تربیت و اخلاق در مکتب عسکرین علیهما السلام

نویسنده:

محمود بحر العلوم میردامادی

ناشر چاپی:

بهار قلوب

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۶	عقیده، تربیت و اخلاق در مکتب عسکریین علیهما السلام
۶	مشخصات کتاب
۶	اشاره
۱۰	مقدمه
۱۳	روز الست:
۱۶	ولایت عترت:
۱۸	ان ذکر الخیر:
۲۰	سرگردانی بشر:
۲۱	بنابر قول تفسیر بطون
۲۲	جامعه، جامعه، جامعه
۲۶	امام باب الله است:
۲۷	مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ:
۲۸	سکونت در بلد امن:
۳۰	کُهوف کُتِبَ:
۳۲	امام عسکری علیه السلام :
۳۷	درباره مرکز

عقیده، تربیت و اخلاق در مکتب عسکریین علیهما السلام

مشخصات کتاب

عقیده، تربیت و اخلاق : در مکتب عسکریین علیهما السلام

نگارنده: سید محمود بحرالعلوم میردامادی

زیر نظر: مجمع مطالعات و تحقیقات مسائل جهانی مهدویت ناشر: بهار قلوب

چاپ اول: ۱۳۹۳

چاپخانه:

تعداد: ۱۰۰۰

شابک: ۶-۱۹-۹۹۶۷-۹۶۴-۹۷۸

قیمت: ۱۰۰۰ تومان

حق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است.

مراکز پخش: ۰۲۵-۳۷۷۰۵۴۹۳ و ۰۳۱-۳۲۲۳۷۳۵۲

ص: ۱

اشاره

عقیده، تربیت و اخلاق

در مکتب عسکرین علیهما السلام

نگارنده: سید محمود بحرالعلوم میردامادی

زیر نظر: مجمع مطالعات و تحقیقات مسائل جهانی مهدویّت ناشر: بهار قلوب

چاپ اول: ۱۳۹۳

چاپخانه:

تعداد: ۱۰۰۰

شابک: ۶-۱۹-۹۹۶۷-۹۶۴-۹۷۸

قیمت: ۱۰۰۰ تومان

حق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است.

مراکز پخش: ۰۲۵-۳۷۷۰۵۴۹۳ و ۰۳۱-۳۲۲۳۷۳۵۲

ارتباط مستقیم: ۰۹۱۲۷۵۹۴۱۱۷

www.Bahareqolob.com

Info@Bahareqolob.com

ص: ۳

این نوشته پیرامون عقیده، تربیت و اخلاق در مکتب امام هادی علیه السلام و امام عسکری علیه السلام به درخواست دبیرخانه ی چهارمین کنفرانس بین المللی (الإمامان العسکریان امتداد للإمامین الكاظمین علیهما السلام دعوه حسنی لنهج رسالی)، رجب المرجب ۱۴۳۴ هجری قمری، در شهر مقدّس کاظمین، نوشته شد و ارائه گردید.

امید است مورد استفاده ی همگان قرار گیرد.

الحمد لله رب العالمين و صَلَّى اللهُ على سيدنا و نبينا ابي القاسم محمد و اله الطيبين الطاهرين لاسيما بقيه الله في الارضين، و لعنه
الله على اعدائهم اجمعين الى يوم الدين

حضار محترم، اساتيد گرامی، علمای اعلام و نمايندگان حضرات آيات مراجع

السلام عليكم و رحمه الله

با كسب اجازه از دو نور آسمانی، امامين حضرت امام موسى بن جعفر عليهما سلام الله و حضرت امام محمد بن علي عليهما
سلام الله، و با ادب در اين بارگاه نورانی و مقدس، مطالبی را پيرامون العقیده و التريه و المعرفه في مدرسه العسكرين «عليهما
سلام الله» معروض می دارم.

ص: ۶

بر اهل اطلاع و اندیشمندان پوشیده و پنهان نیست، که اسلام مکتب تربیت و اخلاق بر اساس عقیده به مبدء و معاد است.

قرآن کریم می فرماید:

«لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَ يُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ» (۱)

و نیز می فرماید:

«هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَ يُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ

ص: ۷

۱- خداوند بر مؤمنان مَنّت نهاد (نعمت بزرگی بخشید) هنگامی که در میان آنها، پیامبری از خودشان برانگیخت که آیات او را بر آنها بخواند، و آنها را پاک کند و کتاب و حکمت بیاموزد هر چند پیش از آن، در گمراهی آشکاری بودند. سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۱۶۴.

مؤمنین به دین مبین اسلام، با توجه به آیاتی که هدف ارسال رسل و انزال کتب، خاصه بعثت رسول الله صلی الله علیه و آله وسلم را بیان می دارد، در تزکیه و فراگیری علم و معرفت، همواره کوشا بوده اند.

روز الست:

قبل از بیان هر مطلب باید به ترسیم روز الست بپردازیم، روز الست روزی که انسان، با ایمان به خدا و رسول و اوصیاء علیهم السلام به همه ی خوبیها و خیرات بله گفت و بر همه ی شرور و نابخائی ها پشت پا زد، در گوشه ی دل و

جان صاحبان فطرت و دارندگان قلب سلیم، انعکاس دارد.

ص: ۸

۱- و کسی است که در میان جمعیت درس نخوانده رسولی از خودشان برانگیخت که آیاتش را بر آنها می خواند و آنها را تزکیه می کند و به آنان کتاب (قرآن) و حکمت می آموزد هر چند پیش از آن در گمراهی آشکاری بودند! سوره ی جمعه، آیه ی ۲.

قرآن کریم می فرماید:

«فَطَرَتِ اللَّهُ التِّي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا» (۱)

و امیرالمؤمنین علیه السلام در نهج البلاغه می فرماید:

«فَبَعَثَ فِيهِمْ رَسُولَهُ وَوَاتَرَ إِلَيْهِمْ أَنْبِيَاءَهُ لِيَسْتَأْذُوهُمْ مِيثَاقَ فِطْرَتِهِ وَيُذَكِّرُوهُمْ مَنْسِيَّ نِعْمَتِهِ وَيَحْتَجُّوا عَلَيْهِمْ بِالتَّبْلِيغِ وَيُثِيرُوا لَهُمْ دَفَائِنَ الْعُقُولِ» (۲)

خداوند متعال پیامبرانش را در بین مردم مبعوث فرمود، و آنها را پیاپی فرستاد تا انجام میثاق و پیمان فطرت را از آنان بخواهند و نعمت های فراموش را به یاد آنان آورند و با تبلیغ حجت را بر آنان تمام کنند و گنج های عقول را آشکار نمایند. معتقد ما اینست که قانون خداوند متعال، در

ص: ۹

۱- این فطرتی است که خداوند، انسانها را بر آن آفریده. روم: ۳۰.

۲- نهج البلاغه، خطبه ی اول.

عقیده و عمل، ایمان و تربیت با تبیین «أَهْلَ الذُّكْرِ» (۱) مطابق با فطرت و جبلی انسان است.

انسانی که فطرتش را فراموش کرده و جبلی خود را پایمال نموده است، نمی تواند با ذکر، که رسول

الله صلی الله علیه و آله وسلم هستند (۲)

و با «أَهْلَ الذُّكْرِ» یعنی اهل البیت علیهم السلام موافقت داشته باشد.

مگر، خداوند دست انسان را بگیرد و الّا فطرت خاموش شده به وسیله ی کفر و نفاق و خمیرمایه ی

ص: ۱۰

۱- اشاره به آیه ی شریفه ی «فَسَيُكَلِّمُكُمُ اللَّهُ فِي ذِكْرِهِ» است که این آیه در سوره ی انبیاء، آیه ی ۷ و سوره ی نحل، آیه ی ۴۳، نشان دهنده ی اینست که مرجع فکری و عقیدتی و عمل مسلمانان بلکه همه ی مردم، اهلیت علیهم السلام باید باشند، تفسیر «اهل الذکر» به اهل کتاب خاصه یهود، مطابق با دلیل نیست، ادله می گویند: اهل الذکر، اهلیت علیهم السلام هستند و ما این مطلب را به خوبی در (رساله فی التفقه و السؤل) بیان داشته ایم.

۲- «ذکر» رسول الله صلی الله علیه و آله هستند. قرآن می فرماید: «ذُكْرًا (۱۰) رَسُولًا- يَتْلُوا عَلَيْكُمْ آيَاتِ اللَّهِ...» سوره ی طلاق، آیه ی ۱۰ و ۱۱، رجوع شود به البرهان فی تفسیر القرآن، ج: ۸، ص: ۴۴.

نابود شده در غفلت و فساد، چگونه می تواند با «الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ» (۱) موافقت کند و از آنان پیروی نماید.

ولایت عترت:

باید به این نکته گوش جان بسپاریم که آنچه در مکتب «کتاب الله و عترتی» آمده، مطابق با قول و قراری است که در عوالم قبل با انسان گذاشته شده است.

ولایت عترت علیهم السلام «ذکر الله» است و انسان در این مکتب یاد پیمان الهی می کند و به خوبی ها و خیرات عمل می نماید.

قرآن کریم می فرماید:

«وَمَنْ أَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً

ص: ۱۱

۱- سوره آل عمران، آیه ۱۹۱.

و نیز می فرماید:

«وَمَنْ يُعْرِضْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِ يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا» (۲)

لازم است به این آیه ی شریفه نیز توجه کنیم:

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ

مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ» (۳)

وجه اینکه جمعه را جمعه گفته اند چیست و چرا ظرف «فَاسْعَوْا إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ»، جمعه شده است؟

روایات اهل البيت عليهم السلام به این سؤال به خوبی پاسخ

ص: ۱۲

۱- سوره ی طه، آیه ی ۱۲۴، راجع: شواهد التنزیل حسکانی، ج ۱: ص ۳۷۸.

۲- سوره ی جن، آیه ی ۱۷، راجع: شواهد التنزیل حسکانی، ج ۲: ص ۲۹۰.

۳- سوره ی جمعه، آیه ی ۹، راجع: البرهان، ج ۸، ص ۱۲.

داده و زمان عهد بشر و قول و قرار انسان را با خداوند متعال معلوم ساخته و «فَاسْعُوا إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ» را دستور تجدید عهد با ولی الله و حجّت خدا معرفی می نماید.

می دانید ولی الله و حجّت خدا، مربّی خوبیها است، و برای ترغیب به مکتبش «فَاسْعُوا إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ» نازل شده است، او مظهر توحید و معلّم معرفت الله است، برای همین پیامبر خدا صلی الله علیه و آله وسلم درباره ی امیر المؤمنین علیه السلام فرمودند:

«إِنَّمَا مَثَلُ عَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي هَذِهِ الْأُمَّةِ، مَثَلُ قُلُوبِ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ فِي الْقُرْآنِ»^(۱)

ان ذکر الخیر:

پیام سوره ی توحید همان پیام امیر المؤمنین علیه السلام به انسانها است.

ص: ۱۳

۱- شرح حدیث تمثیل علی علیه السلام بسوره التوحید للمعلم الثالث السید محمّد باقر الدّاماد، نویسنده، این رساله را به فارسی شرح و ترجمه کرده است. حدیث تمثیل را در البرهان، ج: ۸، ص ۴۲۳ نگاه کنید.

هر کجا سخن از توحید باشد باید بعد از پیامبر خدا صلی الله علیه و آله وسلم نام امیر المؤمنین علیه السلام را به عنوان، مجسم توحید و معلّم معرفت و اخلاق ببرند و این است معنای دستور العمل زیارت جامعه از امام هدایت و نورانیت حضرت هادی علیه السلام :

«إِنَّ ذِكْرَ الْخَيْرِ كُنْتُمْ أَوْلَاهُ

وَ أَضْلَهُ وَ فَرَعَهُ وَ مَعْدِنَهُ...» (۱)

مگر توحید رأس همه ی خیرات نیست؟ مگر غیر معصومین می توانند این خیر را برای بشر به خوبی تدریس کنند؟

امیرالمؤمنین علیه السلام و فرزندان معصوم ایشان، مدرّس بزرگ توحید و نشان دهنده ی یگانگی خداوند متعال می باشند، برای همین ولایتشان شرط قبول توحید و ایمان است.

آنان که بعد از رسول الله صلی الله علیه و آله وسلم فرید زمین و وحید زمان می باشند و در عدالت و شرف انسانی بی بدیل و بی نظیرند، آنان می توانند در سیر بشر به

ص: ۱۴

۱- مفاتیح الجنان، زیارت جامعه ی کبیره.

سوی خداوند، دستگیر و مرشد باشند، و انسان را به معراج معنوی برسانند.

«كَلَامُكُمْ نُورٌ وَ أَمْرُكُمْ رُشْدٌ وَ ...» (۱)

سرگردانی بشر:

به نظر شما سرگردانی و بیچارگی و معشیت ضنک انسان از کجا ناشی می شود؟

به عبارت دیگر، منشأ این خسران مبین و این انحطاط آشکار که گریبان انسان را گرفته است، چیست؟

پاسخ اینست که این بدبختی و انحطاط از روزی است که، آدمی نسخه ی فطرت را پاره کرد و پیمان الهی را مستور نمود.

امام هادی علیه السلام :

باور ما اینست که ذکر الله (دهم) گرامی فرزند رسول الله صلی الله علیه و آله وسلم ، امام هادی علیه السلام می باشند.

ص: ۱۵

۱- همان.

امامی که سراسر حیات طیبه اش، انسانهای لایق را به یاد خداوند متعال می اندازد و به مسیر توحید الله سوق می دهد.

بنابر قول تفسیر بطون

قرآن، به مصادیق، امام هادی علیه السلام دهمین مصداق(۱)

آیه ی شریفه «وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ»(۲) بوده و نه فقط در عصر خویش هدایت کننده ی خلق اند، که برای همه ی اعصار الگو و مرشد هستند.

شما زیارت جامعه ی این امام هدایت و رهبر سعادت را ببینید که برای جامعه ی بشری دروس اعتقادی و تربیتی جامع را تدریس می کند.

چرا ولیّ زمان و امام دوران حضرت بقیه الله

ص: ۱۶

-
- ۱- در مورد بطون قرآن، بیانات مختلفی وجود دارد، بعضی آنها به مصادیق مختلف تفسیر کرده، بعضی مراتب متفاوت به دلیل تفاوت ادراکات و عقول، ما در بحث اشتراک به این موضوع پرداخته ایم.
 - ۲- سوره ی رعد، آیه ی ۷، راجع: البرهان فی تفسیر القرآن، ج: ۴، ص: ۲۴۶.

الاعظم عجل الله تعالى فرجه الشريف ، در آن تشرف می فرمایند: چرا جامعه نمی خوانید.

جامعه، جامعه، جامعه

زیارت جامعه، قبل از هر چیز، دستور گفتن شهادتین می دهد، و متمسک به ولایت را به ذکر «الله اکبر» وا می دارد، بعضی از علمای عظیم الشان رضوان الله علیهم گفته اند:

که وجه تکبیر، این است که اکثر مردم مایل به غلو می باشند، مبدا از عبارات امثال این زیارات به غلو بیفتند...^(۱)

ولی شاید سرّ دیگری در این مطلب نهفته است، و آن اینست که، امام هادی علیه السلام با این دستور، می خواهند بفرمایند: اگر معرفت الله برای زائر محقق شود، دیگر در قبول مقامات و اعتقاد به ولایت، و اختیارات ولی الله سستی نمی کند و با شک و ریب روبرو نمی شود.

ص: ۱۷

۱- مفاتیح الجنان، انتشارات اسوه، ص ۵۴۴.

«ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ» (۱)

امام کتاب الله است و نماینده ی خداوند متعال می باشد، ولیّ خدای اکبر، باید در بین خلق، اکبر باشد.

پس اهل شک در مقامات عترت طاهرین علیهم السلام و مخالفین ولایت، در موضوع معرفت الله تعالی مشکل دارند و باید در مسئله ی توحید و قدرت الهی به مطالعه پردازند.

باز مربی انسان و معلّم بشریت امام هادی علیه السلام راه دیگری را برای معرفت الله و کسب عرفان حقیقی می گشایند که:

«مَنْ أَرَادَ اللَّهُ بَدَأَ بِكُمْ»

فقه این عبارات الهی، و این کلمات آسمانی، وظیفه ی همگان، خاصّه شیعیان و محبان آل عصمت علیهم السلام است.

در این باره باید اشاره به مسئولیت‌های علمی و

ص: ۱۸

۱- سوره ی بقره، آیه ی ۲.

معنوی حوزه های علمیّه بشود که عهده دار حفاظت عقائد مردم، و مسئول نگهداری دین و احکام آن می باشند.

حوزویان بر اساس آیه ی نفر، مسئول فهم و سپس فهماندن آیات الولایه، و آیات مربوط به حضرت صاحب الامر عجل الله تعالی فرجه الشریف می باشند.

کلاس درس «مَنْ أَرَادَ اللَّهُ بِدَأْ بِكُمْ» که طریقیّت ولایت و امامت عترت علیهم السلام را بیان می دارد، با کلاس درس آیه ی «تبلیغ»^(۱)،

«اکمال»^(۲) و «مودّت»^(۳) که

موضوعیت ولایت و امامت را بازگو می کند، باید به وسیله ی حوزویان برای افراد لایق و قابل، تشریح و تبیین گردد.

البته فقه این مطلب، فقط برای فطرتهای پاک و قلوب سلیم، که به امر «ادْخُلُوا فِي السَّلَامِ كَافَّةً»^(۴)

ص: ۱۹

۱- سوره ی مائده، آیه ی ۶۷.

۲- سوره ی مائده، آیه ی ۳.

۳- سوره ی شوری، آیه ی ۲۳.

۴- سوره ی بقره، آیه ی ۲۰۸.

مأمورند، میسور است.

فقه «بِنَا عِبْدَ اللَّهِ وَبِنَا

عُرِفَ اللَّهُ» (۱) مانند فقه «وَوَشَّيْلُ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا» (۲) و آیات دیگر مربوط به توحید و شرط آن برای کسانی که «فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ» (۳) هستند، باور نکردنی است.

چگونه کسانی که نسبت به اهل البیت علیهم السلام حسد دارند و احقاد بدریه و خیریه نسبت به اهل البیت علیهم السلام در قلوبشان وجود دارد می توانند «بِمَوَالِئِكُمْ تَمَّتِ الْكَلِمَةُ» (۴) را درک نمایند و «بِشُرُوطِهَا وَ أَنَا مِنْ شُرُوطِهَا» (۵) را بفهمند.

ص: ۲۰

۱- الکافی، ج ۱: ص ۱۴۵، ح ۱۰.

۲- سوره ی زحرف، آیه ی ۴۵، راجع: شواهد التنزیل حسکانی، ج ۲، ص ۱۵۶.

۳- سوره ی بقره، آیه ی ۱۰.

۴- مفاتیح الجنان، زیارت جامعه ی کبیره.

۵- عیون أخبار الرضا علیه السلام، ج ۲، ص: ۱۳۵، ح ۴.

زیارت جامعه، اینست که، ائمه علیهم السلام ابواب الله هستند، بر این مطلب آیه ی شریفه ی «وَأَتُوا الْجُبُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا» (۱) شهادت می دهد، و حدیث «بِنَا عِبَادَ اللَّهِ» همان دلالت «مَنْ أَرَادَ اللَّهُ بِدَأْ بِكُمْ» را دارد.

نه فقط معرفت خدای متعال را باید از این بزرگواران اخذ نمود که معرفت رسول الله صلی الله علیه و آله وسلم و سنت صحیحه ی آن حضرت را نیز باید از مدرسه ی اهل البیت علیهم السلام بدست آورد.

بهترین دلیل برای این مطلب، حدیث شریف «أَنَا مَدِينَةُ الْعِلْمِ وَعَلِيٌّ بَابُهَا» (۲) است، که فریقین بر آن اتفاق دارند.

شاعر فارسی زبان چه خوب گفته است:

تا نیکشاد علم حیدر، در***ندهد سنت پیمبر، بر

ص: ۲۱

۱- سوره ی بقره، آیه ی ۱۸۹، راجع: البرهان، ج ۱، ص ۴۱۵.

۲- بحار الأنوار، ج ۴۰: ص ۲۰۰، باب ۹۴.

شما حسنه ای فوق اعتقاد به ولایت و امامت اهل البیت علیهم السلام ، آیا سراغ دارید؟

حسنة ای که دیگر حسنات را در بر گرفته باشد، یعنی مبدء حسنات دیگر باشد، کدام حسنه است؟

آیه ی شریفه ی «مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا» (۱) با تدبیر شایسته، افراد لایق را به سر منزل مقصود می رساند و نیز آیه ی شریفه ی «وَمَنْ يَقْتَرِفْ حَسَنَةً نَزِدْ لَهُ فِيهَا حُسْنًا» (۲) می تواند وسیله ی استبصار همه ی صاحبان فطرت و شیفتگان حکمت باشد.

با تدبیر در آیات یاد شده، انسان می تواند ادعا کند و در مقام عرض ادب به ائمه علیهم السلام بگوید:

«مُسْتَبْصِرٌ بِشَأْنِكُمْ وَ بِضَلَالِهِ مَنْ خَالَفَكُمُ» (۳)

چرا دوستی و موَدّت محمّد و آل محمّد صلوات

ص: ۲۲

۱- سوره ی نمل، آیه ی ۸۹، راجع: شواهد التنزیل، ج ۱، ص ۴۲۵.

۲- سوره ی شوری، آیه ی ۲۳، راجع: البرهان، ج ۱، ص ۴۱۵.

۳- مفاتیح الجنان، زیارت جامعه ی کبیره.

الله عليهم اجمعين، حسنه نباشد كه همه ي خيرات معرفتي و اعتقادي در بيوت آنان نازل گشته، و دستور العمل اخلاق و تزكيه منحصرأ از آن بزرگوارن صادر گرديده است.

باز هم بايد در مقام تشكر و عرض ادب به پيشگاه ائمه عليهم السلام، بگوئيم:

«إِنَّ ذِكْرَ الْخَيْرِ كُنْتُمْ أَوْلَاهُ وَأَضَلَّهُ وَفَرَعَهُ وَ...»^(۱)

سكونت در بلد امن:

به همه بايد گفت و به همه ي زبانها بايد ترجمه كرد و با آب طلا بايد نوشت كه: بلد امن و مدينه ي سعادت، باليقين حصن حصين ولايت معصومين عليهم السلام است،

«مَنْ أَتَاكُمْ نَجَا وَ مَنْ لَمْ يَأْتِكُمْ هَلَكَ»^(۲)

اين عبارت زيباي زيارت جامعه، كه ملوك كلام است و از كلام ملوك است، مبين آيه ي «وَمَنْ

ص: ۲۳

۱- همان.

۲- همان.

دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا» (۱) می باشد.

اگر در آیات «رَبِّ اجْعَلْ هَذَا بَلَدًا آمِنًا» (۲) و «رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا» (۳) خوب تدبّر کنیم و روایات منقوله از اهل البیت علیهم السلام را، در نشان دادن بطون آیات یاد شده به دقت بینم، به این مطلب محققانه گواهی خواهیم داد که حصن ولایت، به انسانها قرار می دهد و دلهای مضطرب

را به امان و آرامش می رساند.

و این همان دستور و امر حکیمانه ی خدای متعال است که:

«سِيرُوا فِيهَا لِيَالِي وَ أَيَّامًا آمِنِينَ» (۴)

در سیر علمی و در سفر معنوی یعنی در برهان و استدلال و نیز در بصیرت و شهود راستین، باید انسان به دستور «سیروا» عمل کند تا به سر منزل مقصود

ص: ۲۴

۱- سوره ی آل عمران، آیه ی ۹۷.

۲- سوره ی بقره، آیه ی ۱۲۶.

۳- سوره ی ابراهیم، آیه ی ۳۵.

۴- سوره ی سبأ، آیه ی ۱۸.

برسد،^(۱) و ایمن از شک و زیغ و عذاب آخرت باشد، این همه در «من اتاکم نجی» که ولیّ خدا و امام هدایت حضرت هادی علیه السلام دستور تلاوتش را صادر کرده است، نهفته است.

و این عبارت نورانی می تواند یک طرح بزرگ و عالمی برای همه ی انسانها باشد، آنها که از معیشت ضنک خسته شده، از جنگ، فقر، بی عدالتی، استبداد و ظلم نگرانند بیایند مکتب «من اتاکم نجی» را ببینند و بدور از تعصّب کورکورانه، خود را از مهالک نجات بخشند.

کُهوف کُتبه:

نجات مردم از مکتبهای الحادی، جبر، تفویض، عقیده به جسمیت خداوند متعال، تناسخ، و افشای

ص: ۲۵

۱- ما اعتقاد داریم که سیر و سلوک همان توجه به ولایت ائمه ی معصومین علیهم السلام و عمل به دستورات آن بزرگوارن است، اگر دستور العملی از معصوم صادر نشده باشد و از کتاب الله و سنّت صحیحه متخذ نباشد، برای ما ارزشی ندارد.

انحراف مکتب غلات و افراد جاه طلب که از صداقت مردم و مستضعفین فکری، سوء استفاده می کنند، به رهبری امام هادی علیه السلام انجام گرفته است.

نقش ائمه علیهم السلام همان طور که در بیان امیر المؤمنین علیه السلام به عنوان «کُهوف کُتبه» از آن یاد شده است، نقش احیاء کننده ی دین و حافظ اساس عقائد مؤمنین می باشد، و در این راه آن بزرگواران از هیچ کوششی دریغ نداشتند.

زمان امامین عسکریین علیهما السلام که استبداد و خفقان، انحراف و کج اندیشی به اوج خود رسیده بود، این دو امام عظیم الشان از طرق مختلفه از اصول و فروع اسلام حفاظت و پاسداری نمودند.

مبارزه ی حضرت امام هادی علیه السلام، با غلات و بدعتگزاران مانند «ابن حسکه»^(۱)

و «فارس بن حاتم»^(۲)

معرف تلاش پیگر آن حضرت با مخالفین دین

ص: ۲۶

۱- راجع: الامام الهادی، العلامة الشیخ باقر شریف القرشی رحمه الله، ص ۳۳۵.

۲- راجع: سیره ی پیشوایان، ص ۶۰۵.

می باشد.

مباحث اختلاف انگیزی همچون مخلوق بودن و یا قدیم بودن قرآن، که باعث فرقه بندیهای فراوانی شد و بیشتر از ناحیه ی یهود، یعنی سرسخت ترین دشمنان اسلام مطرح می گردید به وسیله ی امام هادی علیه السلام به بهترین وجه خاتمه پیدا کرد. (۱)

امام عسکری علیه السلام:

مدرسه ی امام عسکری علیه السلام بزرگترین مدرسه ی اعتقادی، علمی و تربیتی است، با اینکه دوره ی ایشان، خفقان، استبداد و مبارزه با نور هدایت اهل البیت علیهم السلام، به نهایت رسیده بود.

امام عسکری علیه السلام منتقل کننده ی ولایت خاتم الأنبیا صلی الله علیه و آله وسلم به خاتم الاوصیاء یعنی حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف، بوده و مسائل حساسی همچون ایجاد شبکه ارتباطی بین شیعیان و زمینه سازی اعتقادی برای دوران غیبت، به دوش آنجناب بوده است.

ص: ۲۷

۱- راجع سیره ی پیشوایان: ص ۶۱۰.

شک و تردید در دین در زمان امام عسکری علیه السلام به اوج خود رسیده بود.

ولی امام علیه السلام با تعلیم و تربیت شاگردان و آشکار ساختن معجزات و اقدامات خارق العاده، یعنی، هم از راه برهان و استدلال و هم از راه شهود راستین در برابر کفر، نفاق، ستم و انحراف ایستاد.

امام علیه السلام در بُعد زمینه سازی غیبت و بیان وظائف علماء در این دوران به ترغیب آنها به بیدار نمودن مردم و تشویق آنان به مقابله با شبکه های ابلیسی و تبلیغات شیطانی می پردازند و می فرمایند:

قَالَ عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ : لَوْ لَأَمَّنَ يَبْقَى بَعْدَ غَيْبِهِ قَائِمًا عَلَيْهِ السَّلَامُ مِنَ الْعُلَمَاءِ الدَّاعِينَ إِلَيْهِ، وَ الدَّالِّينَ عَلَيْهِ وَ الدَّابِّينَ عَنْ دِينِهِ بِحُجَجِ اللَّهِ، وَ الْمُتَّقِدِينَ لِضَعْفَاءِ عِبَادِ اللَّهِ مِنْ شِبَاكِ إِبْلِيسَ وَ مَرَدَّتِهِ وَ مِنْ فِخَاخِ التَّوَاصِبِ لَمَّا

بَقِيَ أَحَدٌ إِلَّا ارْتَدَّ عَنْ دِينِ اللَّهِ وَ لَكِنَّهُمْ الَّذِينَ يُمَسِّكُونَ أَرْزَمَةَ قُلُوبِ الضُّعَفَاءِ الشُّعْبَةِ، كَمَا يُمَسِّكُ صَاحِبُ

السَّيْفِينِ سُكَّانَهَا أَوْلِيكَ هُمْ الْأَفْضَلُونَ عِنْدَ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ. (۱)

توجه امام به اساسی ترین وظیفه ی الهی، یعنی حفظ و حراست قرآن و سنت نبوی صلی الله علیه و آله وسلم ، ایشان را از بیان جزئی ترین مسئولیت باز نمی داشت.

آن حضرت همانطور که در پنهان و آشکار یک معلم بزرگ اعتقادات بودند، یک مربی اخلاق و عمل نیز به حساب می آمدند.

امام عسکری علیه السلام می فرمایند:

ص: ۲۹

۱- ترجمه: «اگر نبودند علمایی که بعد از غیبت قائم ما باقی می مانند و به او دعوت می کنند و به سوی او راهنمایی می نمایند و با حجت‌های الهی از دین دفاع می کنند و بندگان ضعیف خدا را از دامهای ابلیس و یاران او و ناصبیان نجات می دهند، اگر اینان نبودند احدی نمی ماند مگر آنکه از دین خود بر می گشت، ولی آنان هستند که زمام دل های شیعیان ضعیف را همچون سگان در دست ناخدای کشتی به دست گرفته اند. اینان همان انسان های برتر نزد خداوند عزوجل هستند.» بحار الأنوار، ج ۲: ص ۶، ح ۱۲.

«مَا أَفْتَحَ بِالْمُؤْمِنِ أَنْ تَكُونَ لَهُ رَغْبَةً تُدَلِّهُ» (۱)

و این همان درس دوری از ذلت و پستی است که مکتب عاشورا قرنهایست عهده دار تعلیم آن است.

و نیز می فرمایند:

«جُعِلَتِ الْخَبَائِثُ فِي بَيْتٍ وَ جُعِلَ مِفْتَاحُهُ الْكَذِبُ» (۲)

و اینست نقش امام در جامعه ی بشری، که در آن وضعیتی که استبداد و ظلم حاکم بود با یک جمله ی کوتاه، بزرگترین و کلیدی ترین زشتی را نشان داده و مردم را به بلندترین قلّه ی سعادت اعتقادی و اخلاقی رهنمون می گردد.

با صلوات و سلام بر محمد و آل محمد به سخنان خود پایان داده از برگزارکنندگان این نشست محترم

ص: ۳۰

۱- ترجمه: چه زشت است برای مؤمن که میل و رغبتی در او باشد که او را خوار کند. بحار الأنوار، ج ۷۵: ص ۳۷۴؛ تحف العقول، ص ۴۸۹.

۲- ترجمه: تمام پلیدیها در خانه ای قرار داده شده و کلید آن دروغگویی است. بحار الأنوار، ج ۶۹: ص ۲۶۳، ح ۴۶.

و هم انديشى عقيدتي، تربيتي و علمي تشكر مي نمايم.

والسلام عليكم و رحمه الله

نجف اشرف - ۳ جمادى الثاني ۱۴۳۴ هـ - ق.

سيد محمود بحر العلوم ميردامادي

ص: ۳۱

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفاً علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
۲. ارتباط با مراکز هم سو
۳. پرهیز از موازی کاری

۴. صرفا ارائه محتوای علمی

۵. ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.۱

ANDROID.۲

EPUB.۳

CHM.۴

PDF.۵

HTML.۶

CHM.۷

GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می
نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه
اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

